

Stringstruments WorXhop Concept Open lutherie-atelier

Sinds het Corde Factum Guitarfestival in Hingene, eind mei van dit jaar, is *STRinGstruments WorXhop* gestart met het aanbieden van atelierinfrastructuur voor luthiers.

De naam *STRinGstruments* is een combinatie van “strings” en “instruments”... snaarinstrumenten. *WorXhop*, een fonetische vrijheid voor “workshop”, betekent in het Nederlands gewoon atelier. Een werkplaats voor handgemaakte snaarinstrumenten dus. Het gaat hier om hoogwaardige toepassing van diverse kwalitatieve houtsoorten.

In *STRinGstruments WorXhop* kunnen Instrumentenbouwers of luthiers dus terecht om hun eigen instrumenten te bouwen. Maar de ambities gaan veel verder dan dit alleen.

Is er nood aan zo'n atelier?

“Handmade in Belgium”, een nieuw label door Unizo onlangs gelanceerd vat een trend mooi samen: *Handwerk, ambacht, lokale economie, natuurlijke materialen, kwaliteitsproducten...* deze begrippen zijn meer dan ooit terug van weg geweest.

STRinGstruments WorXhop speelt daarop in. Het wil een plaats zijn waar luthiers terecht kunnen om in goed uitgeruste omstandigheden efficiënt instrumenten te bouwen.

Daarnaast zijn er maar liefst 4 opleidingsinstituten in Vlaanderen waar je Muziekinstrumenten kunt leren bouwen: CMB Puurs, ILSA Boom, Hogeschool Gent en ook Syntra West in Brugge, met een permanente stroom afgestudeerde luthiers.

Dat is een behoorlijke concentratie voor een kleine regio als Vlaanderen. Geen enkele Europese regio doet beter.

Het zijn vooral de cursisten van deze opleidingen voor wie *STRinGstruments WorXhop* er wil zijn, zowel tijdens hun studieperiode als nadien. Ook autodidacten zijn natuurlijk welkom. Voor luthiers die maar occasioneel een instrument bouwen, is een inrichting van een eigen

atelier vaak niet rendabel en wil *STRinGstruments WorXhop* een goed alternatief bieden.

De bezieling

Als bedenker en oprichter van *STRinGstruments WorXhop* wil ik me toch even voorstellen. Ik ben Lieven Bonnaerens, van opleiding Industriële Productonwerper en vroeger docent ontwerpen en CAD in de opleiding Productontwikkeling in Antwerpen.

Ik heb een voorliefde voor hout, muziek, techniek, vernieuwing, schoonheid, perfectie én ben gelukkige bezitter van grote ruimtes en enkele houtbewerkingsmachines. Deze combinatie bracht me op het idee de lutheriewereld iets extra te bieden, vandaar dit initiatief. Ik volgde aan het CMB de opleidingen steelstring- en klassieke gitaar, en momenteel archtop gitaar.

Lieven Bonnaerens, oprichter van STRinGstruments WorXhop, uit liefde voor hout, muziek, instrumenten, perfectie...

Het Atelier

STRinGstruments WorXhop is gelegen in een 18de eeuwse hoeve te Reet (Rumst), centraal in Vlaanderen en gemakkelijk bereikbaar. Momenteel zijn zo'n 100 m² atelieroppervlakte in gebruik, verdeeld over 2 plaatsen.

Op het gelijkvloers staan de grote machines opgesteld: een grote en kleine lintzaag, een radiaalzaag, 2 combinatiemachines, draaibank, grote en kleine schuurband, grote en middelgrote kolomboor en een omgebouwde horizontale schuurschijf om klankkasten voor steelstringgitaren convex te schuren. De eerste verdieping is uitgerust met 4 dubbele houtwerkbanken, en bijna alle machines zoals beneden maar dan in miniuitvoering. Het aantal gereedschappen

specifiek voor instrumentenbouw breiden constant uit naargelang er verschillende instrumenten worden gebouwd.

Ook de algemene uitrusting en machinepark zijn permanent in evolutie, zo zijn de komende maanden volgende uitbreidingen gepland: climaruimte voor lijmen,

Specifieke tools voor instrumentenbouw zijn ter beschikking van de WorXhop Users. De instrumentarium wordt uitgebreid naargelang er verschillende instrumenten worden gebouwd.

spruitcabine, poliermachine, vandikteschuurmachine, vacuüminstallatie voor lijmen en andere toepassingen...

Ontwerpen van nieuwe instrumenten willen we stimuleren door informatie te voorzien over materialen, modellen en werktekeningen onder vorm van boeken of databank. Digitale tekeningen en plotter zijn voorhanden en een traditionele tekentafel is altijd snel en handig.

Handgemaakte instrumenten?

Wat is zoveel beter aan een handgemaakt instrument? Een FAQ aan instrumentenbouwers. Voor sommige instrumenten is handwerk logisch, omdat ze weinig of niet industrieel worden gemaakt zoals een viola de gamba of een luit.

Klassieke gitaristen hebben hoge eisen en zoeken automatisch naar handgemaakte instrumenten. Bij steelstring muzikanten is die impuls er niet wegens het grote aanbod fabrieksinstrumenten. Maar onbekend is onbemand, handgemaakte steelstring gitaren zijn net als dito klassieke gitaren gewoon betere instrumenten om te bespelen, nauwkeuriger gemaakt, lichter gebouwd en dus gevoeliger en betere klank, ruimere materialenkeuzes en -combinaties, zorgvuldig verlijmd, subtieler *gefinished*, fijner afgesteld... en dat zijn nog maar enkele functionele eigenschappen.

Extra voordelen zitten in de mogelijkheid aan keuzes

Handgemaakte instrumenten zijn veel nauwkeuriger gebouwd en met meer precisie afgesteld en fijner afgewerkt dan fabrieksinstrumenten.

door de muzikant, speciale wensen zoals aangepaste halsbreedte, -vorm en -dikte, extra snaar of snaren, aangepaste actie, mensuur, decoratie, gebruik of inwerken van speciale of eigen materialen en details, linkshandig instrument, cut-away vormen personalisering... je kan het zo gek niet bedenken, of een luthier komt aan je wensen tegemoet, vaak zonder een meerprijs.

Belangrijk is ook dat je de bouwer van je instrument kent. Als er ooit iets is met je instrument, hij kent het door en door en zal er een erezaak van maken het terug in perfecte staat te brengen, een garantie dus.

Kopplaatje in taxus uit het park van het Laarkasteel te Reet, met spint- en kernhout door elkaar geweven. Eén van de voordelen van handwerk, de keuze van speciale houtsoorten en details.

Hout onder druk

Het is geen geheim, hout staat onder druk, vooral dan de tropische soorten die instrumentenbouwers traditioneel gebruiken. STRinGstruments WorXhop wil een lans breken om duurzaam houtgebruik te stimuleren. Het "Leonardo Guitar Research Project" van CMB, IKATA en luthiers gaf een boost aan het gebruik van niet-tropische houtsoorten. Meer hierover via de CMB website.

Wij verzamelen al enkele jaren waardevolle stukken boomstam die hier groeien en die bruikbaar zijn voor instrumenten. Interessant zijn: fruithoogstammen, walnoot, esdoorn, acacia, hulst, buxus, els, olijf.... Heb je weet van zo'n boom die gerooid wordt in je buurt, je mag ons altijd tippen.

WorXhop Users

Niet de machines, de werkbanken en tools zullen STRinGstruments WorXhop tot een succes maken,

Een gitaar uit het Leonardo Guitar Research Project zonder tropisch hout door Lieven Bonnaerens. Houtsoorten: vuren, olijfes, els, peer en taxus.

Op zoek naar een taxus kopplaatje voor een gitaar zonder tropische houtsoorten. Bruikbare houtsoorten zijn fruithoogstammen, walnoot, esdoorn, plataan, acacia, hulst, buxus, els, olijf..

maar de mensen die er komen werken, de WorXhop Users.

Het zijn zij die voor de output zullen zorgen, die een ruim en divers aanbod aan instrumenten zullen creëren, diensten aanbieden, vernieuwing bedenken, elkaar inspireren, ondersteunen en streven naar hoog kwalitatieve producten.

Zo'n aanbod zal hopelijk muzikanten kunnen aantrekken met hoge eisen, op zoek naar hun specifiek instrument.

Dat is de brug die STRinGstruments WorXhop wil slaan.

The place to be, waar vraag en aanbod van handgemaakte instrumenten elkaar kunnen vinden.

Als we deze markt kunnen stimuleren, krijgen de afgestudeerden van onze opleidingsinstituten meer kansen die passen bij hun expertise.

Maar ook een handige leek of muzikant, die tóch graag een eigen instrument wilt bouwen, kan terecht in het atelier, zij het onder begeleiding van een ervaren WorXhop User. Deze formule noemen "sidecar-building". Meer info op de website van STRinGstruments.

De kant van de muzikant

De muzikant moet met gelijk welke vraag of probleem hier terecht kunnen. Of het nu een controle van zijn instrument betreft, de afstelling, een herstelling, een

Als muzikant of als leek toch een instrument bouwen, het kan onder begeleiding van een WorXhop User. Sidecar building, noemen we dat. Zo heb je een eigen gebouwd instrument met alle kwaliteitsgaranties.

aanpassing of een nieuw instrument... Hebben we geen bouwer in het atelier om direct te antwoorden, dan zoeken we er een. De brug slaan tussen de twee kanten, dat willen we realiseren door uitstraling te geven aan de mogelijkheden van STRinGstruments WorXhop.

Opendeurdagen en pop-up stores

Naast publicaties als deze organiseren we regelmatig een opendeurdag. Op de editie van 16 november 2014, gaan we een stapje verder met een pop-up store van

handgemaakte instrumenten van verschillende bouwers, die onmiddellijk te koop en meeneembaar zijn. Zo geven we muzikanten de kans om op die dag meerdere instrumenten te spelen, te evalueren en aan te schaffen. Zijn er nog luthiers die aanbod hebben, ze zijn steeds welkom met hun instrumenten.

Hout vasthouden

STRinGstruments WorXhop heeft dus ambities met instrumentenbouw, maar wil ook opstaan voor andere

Tijdens de volgende editie van de opendeurdag op 16 november 2014 organiseert STRinGstruments een eerste keer een pop-up store voor "hand made" instrumenten. Hopelijk trekken we zo veeleisende muzikanten aan.

activiteiten met hout.

Zo zien we mogelijkheden voor groepen die kortlopende cursussen willen geven en behoefte hebben aan de beschikbare infrastructuur.

Naast instrumentenbouw zien we ook bepaalde vormen van kleine meubelcreaties mogelijk in het atelier, zolang er ruimte is kunnen mensen hier hout vasthouden en bewerken. Voor info daarover neem je best contact op.

Kleine meubelcreaties behoren tot de mogelijkheden in het STRinGstruments WorXhop.. Onlangs nog gemaakt in het atelier: een verschaalde uitvoering op kleuterformaat van de Rietveld's design klassieker.

Coördinaten

STRinGstruments WorXhop
 Den Heerlijcken Laethove van Wolfsvelden
 Rumstsestraat 78 2840 Reet
 Tel 0486 63 07 28

www.stringstruments.be
Info@stringstruments.be of bonnaerens_lieven@skynet.be

Logboek Leonardo gitaar
<http://steelstringleonardo.blogspot.be/2012/01/lieven-bonnaerens.html>

<http://www.cmbpuurs.be> - <http://www.ilsa.nu/>
<http://ikata.lpkky.fi/dynamic/1/603.html>